

Slik får du mobbefri skole

Fra Dagbladet, 30. august 2012:

Slik får du mobbefri skole

Elevsamtaler med læreren hver 14.dag vil få slutt på mobbingen, ifølge ekspert.

[Merete Landsend](#)

mel@dagbladet.no

KURSER LÆRERNE: Paul Viktor Wiker i God Skole kurser lærere i hvordan de skal ta grep for å bli kvitt mobbing. Foto: Tomm W. Christiansen / Dagbladet

Sju effektive tips mot mobbing:

Skoler som fokuserer på disse sju punktene kan bli så godt som fri for mobbing, mener Paul Viktor Wiker.

1. Etabler en felles ledelse: Godt systemarbeid bidrar til å skape en mer enhetlig voksegruppe ved at det inkluderer og fanger opp alle voksne som

jobber i skolen, definerer felles strategier og føringer legger til rette for at læreren kan få gjort en god nok jobb.

2. Kartlegg elevene: Avdekk og stopp krenkende atferd tidlig, slik at det ikke utvikler seg til mobbing. Bruk fem til sju minutter hver 14. dag til å samtale med hver enkelt elev under fire øyne. Har det skjedd noe? Har noen sagt eller gjort noe du ikke har likt?

3. Bygg relasjoner og tillit: Læreren bør være tydelig på at «det er jobben min at du skal ha det godt i skolen». Alle elever bør regelmessig få spørsmål om det er noe voksne kan gjøre for at de unge skal få det enda bedre i skolen.

4. Snevre inn handlingsrommet: Voksne har ansvar for å bygge buffere slik at elever ikke får fortsette å mobbe andre. Da er det ofte nødvendig å begrense mobberens frihet og handlingsrom, f.eks. ved voksen tilstedeværelse, eller ved å nekte ham/henne friminutt sammen med andre.

5. Ha et voksent vidsyn: Voksne i skolen har ansvaret for at også mobberne har en god hverdag. Mange mobbere blir selv mobbet. For å få disse elevene til å ville endre seg, er det ofte viktig å stoppe krenkelser som disse er utsatt for.

6. Ha en back-up-plan for lærerne: Alle skoler bør ha en organisert backup som kan bistå med å fange opp både elever og voksne når situasjonen blir for krevende. Altfor mange lærere opplever å stå alene i vanskelige situasjoner over tid.

7. Vær en aktiv og målrettet skoleledelse: Ledelsen er alltid hovedansvarlig for at mobbingen opphører. Enhver skoleledelse bør etablere systemer som gir tilstrekkelig innsikt i alt av mobbing på skolen, f.eks. ved å sette av tid til hyppige elevsamtaler.

(Dagbladet): - Mens lærere som regel, og etter beste evne, griper fatt i mobbing som blir oppdaget, forblir mye uoppdaget. For å få bukt med mobbing er det helt avgjørende å ha innsikt i skjult negativ atferd og i hvordan elever har det, sier Paul Viktor Wiker.

Han har vært engasjert i kampen mot mobbing i skoleverket i mange år og reiser fra skole til skole i hele Sør-Norge for å kurse lærere i hvordan de skal ta grep for å stanse mobbing blant elevene.

Godt innblikk

Lærerne kan lettere avdekke mobbetilfeller dersom de regelmessig snakker med elevene sine på tomannshånd, mener han.

- Elevsamtalene vil gi et godt innblikk i hva det er som foregår, hvem som gjør hva, hvor det skjer og hvem som er utsatt. Og når elevene vet at de voksne vil få vite hva de driver med, vil mye opphøre eller aldri finne sted, sier han.

Ifølge tall fra Senter for atferdsforskning utsettes minst 40 000 elever regelmessig for mobbing i skolen.

Tryggere skolehverdag

Kjenn ungdomsskole i Lørenskog har tro på at gode relasjoner mellom elevene kan bidra til å redusere mobbing.

Skolen har innført programmet MOT, og ett av tiltakene er å la utvalgte ungdommer ved skolen fungere som positive og tydelige forbilder overfor yngre elever.

- Vi mener dette er et svært viktig perspektiv i forebygging av mobbing, sier kommunikasjonssjef Bård Flaarønning i organisasjonen MOT.

Opplegget starter allerede når elevene går i 7. klasse. 7.-klassingene blir oppsøkt av MOT-elevne på barneskolen, før de besøker til den nye skolen før skolestart.

- Når 8.-klassingene møter opp til første skoledag, kjenner de allerede noen av de eldre elevene. Det gjør at overgangen fra barneskolen virker litt tryggere, tror rektor Bente Borrebæk.

Hun er overbevist om at tiltaket bidrar til å redusere mobbing.

- For de yngste har det stor betydning at de har noen eldre elever — ikke bare oss voksne — å søke støtte og trygghet hos.

For 13-åringene Vetle Dahl og Hannah Mortensen føles det trygt å bli «passet på» av eldre elever på ungdomsskolen.

- Ungdomsskolen er så mye større enn vi er vant til. Vi var ikke så mange elever som kom hit fra vår barneskole, men det føles ikke så skummelt når vi kjenner noen av de eldre elevene, mener de to 8.-klassingene.

- Mobbefritt

I en hektisk skolehverdag er det stort spillerom for mobbing, ifølge Wiker.

- Med mindre skolen har etablert gode rutiner og strategier for å få tilstrekkelig innsikt i alt av mobbing på skolen, har ikke lærerne sjans til å være i forkant av elevene.

Elevsamtalene bør foregå under fire øyne hver 14. dag, mener Wiker.

- Det trenger ikke ta mange minuttene. Elever prater gjerne åpent med voksne i skolen som de har tillit til når det ikke blir synlig for andre. Korte samtaler vil gi læreren et godt bilde av situasjonen i klassen og hvilke elever som eventuelt er i en utsatt situasjon, sier han.

Flere undersøkelser har vist at lærerne føler de har altfor lite tid til personlig oppfølging av hver elev.

- Elever som har gjort noe galt, får det meste av elevsamtaletida - og samtalene kan lett bli rene korreksjonssamtaler. Med vekt på relasjonsbygging og aktiv kartlegging kommer voksne i skolen i forkant av uønsket atferd, og i posisjon mot alle - også mobberne. Med systematisk arbeid kan alle skoler lykkes i arbeidet mot mobbing, hevder Paul Viktor Wiker.

- Mobbing kan avdekkes, stoppes og forebygges. Det er ingen heksekunst, dersom man har kunnskapen og forholdene ligger til rette.

Det er fullt mulig å gjøre en hvilken som helst elevgruppe tilnærmet mobbefri, sier han.